

ALAIOR

d'*Elda* i de les valencianes *Nov-elda* i *Novetlè*. Sembla que *Alaior* té el mateix tema amb l'afegiment d'una terminació *-or*; car un canvi *Ajalor* > *Alajor* pertany a un tipus de metàtesi corrent; *jal* passà parcialment a *e*, com és habitual en àrab vulgar dins aquest entorn fonètic, en aqueixos noms valencians, i en algunes de les variants que hem vist del nostre.

En les tenebres que embolcallen els llenguatges ibèrics és clar que no podem concretar més detalls i que fer referència a noms bascos com *Egileor* és una pura vaguetat. Altrament remetem a l'article *aulaga* del DCEC, i a *argelaga* del DECat.

ALBAIDA, s' (es Mercadal, Men. 7, d-8)

Nom d'una alqueria, d'un puig i d'una plana.
Significà, en àrab, *la blanca*.

ALBENYA (Algaida, Mall. 35, a-1)

Possessió, ermita, partida i alqueria, sota el Puig de Randa (27, i-7).

L'«Alcheria d'*Albenia*» ja figura en el *Rep.* (35), entre les del terme de Montuïri. Ja Quadrado li atribuï etimologia aràbiga traduint «casa de cal y canto» (*Conq.*, 485), i així s'ha anat repetint suposant-li una base aràbiga *-al-bénja* (Moll, *C. T. M.*, *AlcM*). Sens dubte l'arrel àr. *bny* 'construir' ha estat viva sempre i pertot. Sobta veure que es pronuncia *əybəŋə* amb *é* neutra, com vaig comprovar en els llocs i com ja anotava el *C. T. M.*; cosa ben insòlita en els arabismes: al més sovint en aquests hi ha *è*, algunes vegades *é* (*Binisalèm*, *Biniçela*, *Biniatzént*, *Binitaréf*: *sénia* o *sènia*, *séquia* o *sèquia* o *síquia*, etc.; només sé un cas de *é*, *Défla*, poss. de Sineu, bastant segur: cast. *adelfa*, àr. *dāfla*; *Bolèda* i *Biniçalèt* són excepcions que s'expliquen per la influència de sufixos catalans tan trivials).

Però sobretot el fet és que el derivat d'aquesta arrel, amb sentit adequat, té en àrab real una forma diferent de la suposada. El mot que donen per a 'edifici' *RMa.* i *PAlc.* és *buniân*; detallant més, en *PAlc.* trobem «edificació arte: *bunî*», «edificador: *benni*», i en el sentit concret «*bunién*» concretat «edifici, la mesma obra» (228a34ss.); *RMa.* porta certament *biniya* en la primera part, traduint «complexio, edificatio» (p. 41); però per la segona part, més precisa, veiem que *biniya* només l'admet en un sentit, vague i abstracte, de 'conjunt de coses' («complexio»), mentre que per a «edificium» només admet *binā* (pl. *abniya*) i el diminutiu *bunayya*; amb altres